

Nr 1252

Av fru Eriksson i Stockholm och herr Wiklund i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 125, med förslag till lag om ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring, m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 125 med förslag till ändring av lagen om allmän försäkring, m. m. avser bl. a. att förbilliga läkarvården i den sjukhusbundna öppna vården och att ge alla patienter möjlighet att få nytta av samhällets läkarvård på samma ekonomiska villkor. Därmed avlöses det nuvarande systemet med privatpraktik inom sjukvårdsanstalterna, vilket nu sker med huvudmännens medgivande. Med den föreslagna lydelsen av § 29 i sjukvårdslagen blir anställd i sjukvårdande verksamhet förbjuden att för egen räkning mottaga ersättning av patient, som undersökes eller behandlas. Denna förändring är en del av en mycket stor demokratisk sjukvårdsreform, där prioriteringen icke längre sker efter patientens förmåga att betala ett högre arvode. Möjligheten att hoppa förbi köerna — en undersökning av en ögonpatient på den allmänna mottagningen kan i dag få anstå ett år medan privat konsultation vid samma sjukhus kan ordnas inom någon vecka — blir inte heller möjlig. Med den knapphet på läkare som råder särskilt inom vissa specialiteter kan det emellertid bli svårt att inom närmaste tiden se möjligheter till en ny prioritering nämligen efter behovet av specialist. Många patienter med livslånga eller långvariga sjukdomar har därför känt stor oro för att de genom förändringen skall förlora möjligheten att behålla ”sin egen läkare” vid återkommande besök. Med en och samma läkare under lång tid känner sig patienten trygg. Han vet att om någon förändring plötsligt inträder kan läkare nås utan panik och om ingen förändring sker har han utsatt kontrolltid att invänta.

I dag tar många sjukhusläkare privatpatienter på morgnar, kvällar och på lördagar, då det är lätt för patienter ute i arbetslivet att komma. Även om förutsättningen för avlösningen av det nu gällande lönesystemet mot ett nytt varit att sjukvårdsproduktionen icke skulle minska, kan detta dock bli fallet beträffande viss specialistvård, om möjligheten till privatpraktik på sjukhusen försvinner utan att samtidigt nya möjligheter i annan öppen praktik ordnas. I Stockholm sker nästan hälften av den öppna läkarvården i privatpraktik utanför sjukhusen. Det nuvarande läkarutbudet på sjukhusen sker ofta på obekvämtid, vilket gör den totala arbetstiden för läkarna mycket lång, något som icke kan vara önskvärt, men som ofta har givit patienterna deras enda chans att få en specialist.

Från Stockholms sjukvårdsförvaltning har under hand meddelats att privatpraktik skall kunna bedrivas inom den sjukhusbundna öppna vården även med den nya

lagen men med tillämpning av den nya taxereformen. Detta framgår icke av propositionen. Här vore ett klagörande av värde. Om detta är lagens mening, skulle många patientkategorier få en möjlighet till fortsatt vård hos specialist.

Förutsättningen för att privatpraktiken på sjukhusen skulle upphöra har varit, att annan läkarvård inom eller utom sjukhusen skulle kunna erbjudas på goda villkor. Tyvärr är icke avtal slutna vare sig med sjukhusläkarna eller med de privatpraktiserande utanför sjukhusen. Även om lagen varit aviserad ganska länge, torde sjukhusadministrationen sättas på svåra prov att på den knappa tid som återstår till lagens ikraftträdande få systemet att fungera, i synnerhet då starten avses ske under en av årets svåraste sjukvårdsmånader. En knapp förberedelsestid kan vålla många missförstånd och skapa olägenheter främst för gamla patienter och patienter med särskilda läkarbehov.

Med hänsyn till vad som ovan anförts hemställas,

att innebörden av § 29 i sjukvårdslagen måtte klarläggas och ges den tolkningen att taxebunden privatmottagning blir möjlig på sjukhusen, åtminstone under en övergångstid, samt

att, om det under utskottsbehandlingen står klart att patienternas rätt till god läkarvård vid reformens start den 1 januari 1970 icke kan tryggas, ikraftträdandet måtte framflyttas till en annan tidpunkt.

Stockholm den 11 november 1969

Nancy Eriksson (s)
i Stockholm

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm
